

**RAPORT
Z REALIZACJI WSKAŹNIKÓW
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY SANDOMIERZ
NA LATA 2021-2027
za 2025 r.**

Spis treści:

1. Wstęp.
2. Metodologia przeprowadzenia monitoringu.
3. Zestawienie i analiza wartości osiągniętych wskaźników monitoringu w odniesieniu do poszczególnych celów za 2025 r.:
  - 1). Cele strategiczne z podobszaru wspierania rodziny,
  - 2). Cele strategiczne z podobszaru wsparcia osób niepełnosprawnych,
  - 3). Cele strategiczne z podobszaru zdrowia psychicznego,
  - 4). Cele strategiczne z podobszaru profilaktyki i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych,
  - 5). Cele strategiczne z podobszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - 6). Cele strategiczne z podobszaru aktywność i integrację społeczną seniorów,
  - 7). Cele strategiczne z podobszaru promocji zatrudnienia, reintegracji zawodowej i społecznej osób podlegających wykluczeniu społecznemu,
  - 8). Cele strategiczne z podobszaru wsparcia osób z problemem ubóstwa,
  - 9). Cele strategiczne z podobszaru rewitalizacji społecznej,
  - 10). Cele strategiczne z podobszaru problemu przestępczości.
4. Podsumowanie.

1. WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sandomierz na lata 2021-2027 została przyjęta Uchwałą Nr XXXII/340/2021 Rady Miasta Sandomierza z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sandomierz na lata 2021-2027 i jest dokumentem definiującym najważniejsze kierunki w odniesieniu do problemów społecznych występujących na terenie miasta Sandomierza. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych opracowana została na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe kierunki działań oraz wytyczne dla wdrażania planowanych zadań. Strategia wyznacza cele strategiczne i działania, których realizacja powinna w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki.

W Strategii sformułowano dla każdej z dziedzin cele operacyjne oraz określono podmioty odpowiedzialne, podmioty współpracujące, źródła finansowania oraz wytyczne dla monitorowania realizacji celów. Celem strategicznym jest zapewnienie mieszkańcom miasta Sandomierza dogodnych warunków życia i rozwoju oraz bezpieczeństwa socjalnego poprzez stałe monitorowanie sytuacji społecznej oraz podejmowanie działań w oparciu o zdiagnozowane problemy tak, aby podejmowane interwencje uwzględniały charakter i skalę problemów, przy możliwie jak największym wykorzystaniu dostępnych zasobów Miasta.

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sandomierz jest zapewnienie mieszkańcom wysokiego poziomu i jakości życia, bezpieczeństwa, dostępu do edukacji, kultury i ochrony zdrowia, a także przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Skuteczna strategia to zbiór reguł, które metodycznie stosowane pozwalają na efektywne działanie, skuteczne budowanie i wykorzystanie potencjału w sferze instytucjonalnej i społecznej.

2. METODOLOGIA PRZEPROWADZENIA MONITORINGU STRATEGII

W celu osiągnięcia rezultatów i celów Strategii, planowane do realizacji działania podlegają stałemu monitoringowi i okresowej ewaluacji. Niniejszy raport obejmuje 2025 rok oraz zestawienie porównawcze wskaźników w stosunku do lat 2021 - 2024. Zawarte w nim informacje mają ułatwić ocenę stopnia realizacji przyjętych w strategii celów, uświadomić istniejące wciąż problemy oraz pobudzić do większej troski o działania na rzecz rozwoju Gminy Sandomierz. Raport został opracowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu. Ośrodek informacje niezbędne do sporządzenia niniejszego raportu, uzyskał z danych własnych (sprawozdań za 2025 r., oceny zasobów pomocy społecznej za 2025 r.), Urzędu Miejskiego w Sandomierzu, od innych jednostek organizacyjnych funkcjonujących na terenie Gminy, których działalność wpisuje się w cele strategii oraz od organizacji pożytku publicznego. Monitoring prowadzony jest w cyklu rocznym. Bezpośrednie postępy w realizacji poszczególnych celów strategii zostały określone w oparciu o przyjęte wskaźniki monitorowania, opisujące każdy cel osobno. Wszystkie jednostki pomocowe działające na terenie Miasta Sandomierza w określony sposób zajmują się wspieraniem rodziny w różnych obszarach jej funkcjonowania, a ich wzajemne oddziaływania pozwalają uzyskać zamierzone efekty i wprowadzić istotne zmiany w zakresie funkcjonowania instytucji rodziny. Główną jednostką organizacyjną zajmującą się szeroko rozumianym wspieraniem rodziny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu, który służy pomocą sandomierskim rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz prowadzi działania zmierzające do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb i umożliwiających życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Koordynatorem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wyznaczonym przez Burmistrza Miasta Sandomierza jest Ośrodek Pomocy Społecznej

w Sandomierzu. Głównym partnerem w jej realizacji jest miasto Sandomierz na czele z Burmistrzem Sandomierza, pracownikami UM i jednostek podległych. Adresatami działań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sandomierz na lata 2021-2027 są wszyscy mieszkańcy gminy Sandomierz, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym lub innymi trudnościami. Strategia kierowana jest także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży. Proces monitoringu strategii służy identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami. Podstawą są wskaźniki określone w strategii odnoszące się do poszczególnych celów. Monitorowanie umożliwia bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub pozwala na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku, np. zmiany regulacji prawnych lub nasilenia niektórych problemów społecznych. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Sandomierz w założeniu przyniesie m.in.: stałą i pełną diagnozę problemów społecznych i ocenę stopnia zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb wraz z ich stałym monitoringiem, poprawę dostępu do informacji i stałą aktualizację wiedzy o oferowanych usługach społecznych, w tym o charakterze specjalistycznym, poprawę dostępu do takich ofert dla osób ze szczególnymi ograniczeniami z racji wieku, niepełnosprawności, długotrwałego bezrobocia i niskich kwalifikacji zawodowych. Zgodnie z celami strategicznymi głównym założeniem „Strategii” jest przyczynienie się do dobrej jakości życia mieszkańców miasta Sandomierza, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób starszych oraz grup osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyborem priorytetowych obszarów i kierunków działań, które uznane zostały za kluczowe, a więc umożliwiające najskuteczniejsze i najbardziej efektywne osiągnięcie założonych rezultatów. Planowaniem strategicznym objęto następujące dziedziny:

- 1) wspieranie rodziny,
- 2) wsparcie osób niepełnosprawnych,
- 3) zdrowie psychiczne,
- 4) profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych,
- 5) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- 6) aktywność i integrację społeczną seniorów,
- 7) promocję zatrudnienia, reintegrację zawodową i społeczną osób podlegających wykluczeniu społecznemu,
- 8) wsparcie osób z problemem ubóstwa,
- 9) rewitalizację społeczną,
- 10) problem przestępczości.

Raport dotyczący realizacji strategii oraz osiągniętych efektów za 2025 r., przygotowany został przez Ośrodek Pomocy Społecznej przy ścisłej współpracy z Urzędem Miejskim w Sandomierzu i z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Społecznych. Znaczna część spośród wszystkich zasobów instytucjonalnych w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących na terenie miasta Sandomierza złożyła do Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu jako koordynatora strategii informacje cząstkowe z realizacji wskaźników określonych w Strategii.

3. ZESTAWIENIE I ANALIZA WARTOŚCI OSIĄGNIĘTYCH WSKAŹNIKÓW MONITORINGU W ODNIESIENIU DO POSZCZEGÓLNYCH CELÓW:

1) Cele strategiczne z podobszaru wspierania rodziny.

Podobszar	Cel operacyjny	LP	Zadanie	Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
1. WSPIERANIE RODZINY	NR 1 wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i rozwoju kompetencji rodzicielskich oraz umiejętności przetrwania a sytuacji kryzysowych, a także poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i młodzieży	1	Organizowanie oraz współfinansowanie wycieczek zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży.	Liczba osób korzystających z wycieczek zimowego i letniego	501	675	416	494	2223
		2	Rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	1874	1709	1834	1940	3546
				liczba dostępnych zajęć.	229	50	157	176	140
		3	Zapewnienie rodzinom przeżyającym trudności opiekuńczo-wychowawcze, pomocy asystenta rodziny.	Liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem asystenta rodziny.	28	26	28	31	30
		4	Zabezpieczenie potrzeb bytowych rodzin – zapewnienie pomocy materialnej i niematerialnej	Liczba rodzin objętych pomocą materialną i niematerialną	4410 (w tym na podstawie ustawy o pomocy społecznej 378)	5174 (w tym na podstawie ustawy o pomocy społecznej 348)	3006 (w tym na podstawie ustawy o pomocy społecznej 342)	5200 (w tym na podstawie ustawy o pomocy społecznej 388)	2571 (w tym na podstawie ustawy o pomocy społecznej 308)
		5	Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży poprzez prowadzenie różnorodnych form wsparcia dziennego.	Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych formach wsparcia dziennego	200	142	402	285	190
		6	Stała współpraca i wspieranie rozwoju Świetlicy Środowiskowej.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach	59	116	117	146	122

			Świetlica Środowiskowej					
	7	Kontynuowanie prowadzenia Punktu Interwencji Kryzysowej.	Liczba udzielonych porad w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej	156	152	72	79	112
	8	Stała współpraca i wspieranie rozwoju Placówki Wsparcia Dziennego „Przystanek Błonie”.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach Placówki Wsparcia Dziennego	24	26	24	38	43
	9	Organizowanie szkoleń/warsztatów w rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny.	Liczba zorganizowanych szkoleń/warsztatów,	101	72	68	42	57
			liczba osób biorących udział w szkoleniach/warsztatach	83	54	222	113	172
	10	Udzielanie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin stypendiów szkolnych.	Liczba dzieci, które otrzymały stypendia szkolne	95	57	43	37	42
<p>Realizatorzy: OPS, UM, placówki oświatowe, Świetlica Środowiskowa, Placówka Wsparcia Dziennego „Przystanek Błonie”, PIK, NGO, SCK, MBP.</p>								

W celu wsparcia rodzin przejawiających bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Zespół Do Spraw Asysty Rodzinnej. Zespół Do Spraw Asysty Rodzinnej prowadzi działalność mającą na celu wzmacnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej sandomierskich rodzin. Aktywność Zespołu skupia się na oddziaływaniach profilaktycznych, prowadzonych we współpracy z innymi podmiotami świadczącymi usługi na rzecz dobra rodziny i dziecka. Wchodzący w skład Zespołu specjaliści obejmują potrzebujące środowiska wsparciem psychologicznym, prowadzą indywidualne konsultacje, zarówno z rodzicami jak i dziećmi. Włączają się także w realizację imprez okolicznościowych i wydarzeń, promujących prorodzinne wartości, zdrowy tryb życia, wolny od uzależnień i przemocy. W Zespole jest zatrudnionych 2 asystentów rodziny oraz psycholog. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. W 2025 r. 30 rodzin z gminy Sandomierz miało przydzielonego asystenta rodziny.

Z analizy wskaźników podobszaru „Wspieranie Rodziny” wynika, że liczba rodzin objętych pomocą materialną i niematerialną na gruncie ustawy o pomocy społecznej obniżyła się. Natomiast liczba rodzin objętych pomocą materialną i niematerialną w ujęciu ogólnym znacząco zmalała, z uwagi na zakończenie funkcjonowania niektórych programów rządowych, z których korzystały sandomierskie rodziny. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu oprócz realizacji zadań zleconych w postaci świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych w latach poprzedzających 2025 r., realizował m.in. zapisy ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej

ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu - refundacja kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. oraz od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 30.06.2024 r. do odbiorcy paliw gazowych. W 2024 r. w Gminie Sandomierz wypłaconych zostało 297 świadczeń z tego tytułu.

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. przedłużono kolejne regulacje, które wspierały polskie rodziny na gruncie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym. Dodatek osłonowy miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. W 2024 r. wypłacono w Gminie Sandomierz 1056 świadczeń z tego tytułu. Ponadto w 2024 r. wypłacono 1358 świadczeń z tytułu bonu energetycznego na gruncie ustawy z dnia 23 maja 2024r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego, w ramach dotacji z budżetu państwa.

Liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem asystenta rodziny utrzymuje się na zbliżonym poziomie od kilku lat.

W 2025 r. znacząco wzrosła liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych formach wsparcia dziennego na terenie gminy Sandomierz. Na bardzo dużą uwagę zasługuje w tym podobszarze działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sandomierzu, która organizuje dla dzieci i młodzieży, takie atrakcje jak: Akcja „Lato w mieście „, i „Zima w mieście”, Czytelnia sensoryczna i Multiroom, warsztaty interpretacji tekstów literackich, warsztaty tematyczne, w tym w ramach cyklu „Wtorki z historią najnowszą”, turnieje szachowe i gier planszowych.

2) Cele strategiczne z podobszaru wsparcia osób niepełnosprawnych,

Podobszar	Cel operacyjny	LP	Zadanie	Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
1.2 WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	NR 1 wspieranie i integracja osób niepełnosprawnych, a także zwiększenie dostępności i podnoszenie jakości usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych	1	Stworzenie warunków do integracji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez organizację i dofinansowanie imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych.	Liczba zorganizowanych lub dofinansowanych integracyjnych przedsięwzięć o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym i turystycznym dla osób niepełnosprawnych	34	261	224	240	256
		2	Wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, miejscach publicznych, a także barier w komunikowaniu się i barier technicznych	Liczba i rodzaje usuniętych barier.	3	24	49	48	59

		3	Zwiększenie dostępności do świadczeń usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych.	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych.	75	169	190	216	252
		4	Zabezpieczenie potrzeb bytowych osób niepełnosprawnych – zapewnienie pomocy materialnej i niematerialnej	Liczba osób niepełnosprawnych objętych pomocą materialną i niematerialną	1825	1966	2084	2068	1817
		5	Organizowanie transportu uczniów niepełnosprawnych	Liczba niepełnosprawnych uczniów dowożonych do szkoły	0	144	164	223	184
		6	Świadczenie usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych	Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z usług opiekuńczych	75	69	86	61	67
		7	Działania zmierzające do integracji społecznej osób niepełnosprawnych w ramach dofinansowania uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	Liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	57	171	108	172	179
		8	Prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej	Liczba uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej	95	251	251	296	201
<p>Realizatorzy: OPS, UM, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, PCPR, SCK, MBP, NGO, ŚDS</p>									

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu zapewnia osobom, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione ze strony rodziny pomoc w postaci: usług opiekuńczych obejmujących osoby starsze i niepełnosprawne świadczone w miejscu zamieszkania, specjalistycznych usług opiekuńczych, którymi objęte są osoby niepełnosprawne, specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmujące osoby z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania. Ośrodek w Sandomierzu w 2025 r. realizował również programy rządowe:

1) Program „Korpus Wsparcia Seniorów” realizacja Modułu II, w ramach którego 42 seniorów w wieku 60 lat i więcej miało zapewniony dostęp do "opasek bezpieczeństwa" wyposażonych m.in. w przycisk bezpieczeństwa - sygnał SOS oraz detektor upadku,

2) Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2025, w ramach którego Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu objął wsparciem 42 osoby z niepełnosprawnościami.

Celem programu było zwiększenie samodzielności oraz poprawa jakości życia beneficjentów poprzez zapewnienie usług asystenckich. Usługi te były realizowane przez 6 asystentów.

3) Program „Opieka wytechnieniowa” – edycja 2025. W 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w ramach programu „Opieka wytechnieniowa” zapewnił wsparcie 16 rodzinom. Program skierowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym. Jego celem było umożliwienie czasowego odciążenia opiekunów poprzez zapewnienie doraźnej opieki zastępczej.

Istotną rolę w podobszarze „Wsparcie Osób Niepełnosprawnych” w Gminie Sandomierz odgrywa również Caritas Diecezji Sandomierskiej, który zabezpiecza potrzeby bytowe osób niepełnosprawnych w formie zapewnienia pomocy materialnej i niematerialnej, organizowania transportu uczniów niepełnosprawnych i świadczenia usług opiekuńczych.

Analiza wskaźników niniejszego podobszaru ukazuje, że w 2025 r. nastąpiła poprawa wsparcia i integracji osób niepełnosprawnych. W 2025 r. nastąpił znaczny wzrost wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, miejscach publicznych, a także barier w komunikowaniu się i barier technicznych. Liczba osób niepełnosprawnych objętych pomocą materialną i niematerialną utrzymuje się na zbliżonym poziomie rok do roku. Wzrosła również liczba osób korzystających z usług opiekuńczych, korzystających z dostępnych w Gminie Sandomierz form pomocy.

Miejska Biblioteka Publiczna w Sandomierzu w 2025 r. uwzględniła potrzeby osób z niepełnosprawnościami przy zakupie księgozbioru, przy organizacji wydarzeń kulturalnych oraz udostępnia czytelnię sensoryczną. Ponadto MBP organizowała spotkania autorskie z tłumaczeniem na język migowy, spotkania literackie z osobami w kryzysie psychicznym, warsztaty dla osób ze specjalnymi potrzebami.

3) Cele strategiczne z podobszaru zdrowia psychicznego.

Podobszar	Cel operacyjny	L P	Zadanie	Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
1.3 ZDROWIE PSYCHICZNE	NR 1 zapewnienie wsparcia do pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi , jak również zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego wśród mieszkańców	1	Prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych	11	10	25	20	27
		2	Prowadzenie szkoleń/warsztatów dla rodziców, nauczycieli, wychowawców, psychologów i pedagogów dotyczących zdrowia psychicznego.	Liczba zorganizowanych szkoleń/ warsztatów.	41	25	22	33	28
	Liczba uczestników szkoleń/warsztatów			335	405	399	283	283	

		3	Udzielanie porad i konsultacji dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi w tym dla dzieci, młodzieży i ich rodzin	Liczba osób objętych poradnictwem	140	386	240	379	223
		4	Organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	13	13	12	15	13
		5	Współpraca ze służbami opieki psychiatrycznej	Liczba działań podjętych przez pracowników OPS w Sandomierzu w ramach pracy socjalnej wobec osób z zaburzeniami psychicznymi	157	232	638	857	822
		6	Opracowywanie i wdrażanie programów polityki zdrowotnej dotyczących profilaktyki zdrowia psychicznego u osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży.	Liczba osób korzystających z programów polityki zdrowotnej w zakresie ochrony zdrowia psychicznego	165	757	547	1107	685
		7	Działania na rzecz integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi objętych wsparciem dziennego ośrodka dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	23	32	31	25	26
<p>Realizatorzy: OPS, UM, NGO, placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego, PIK, Świetlica Środowiskowa, Placówka Wsparcia Dziennego „Przystanek Błonie”, ŚDS.</p>									

Z analizy danych podobszaru „Zdrowie Psychiczne” wynika, że w 2025 r. wzrosła liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, co powoduje wzrost świadomości mieszkańców Sandomierza w powyższej tematyce. Pracownicy OPS w Sandomierzu w ramach pracy socjalnej wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, podjęli ścisłą współpracę ze służbami opieki psychiatrycznej działającymi w Sandomierzu. Istotną rolę odgrywa tutaj Oddział Dzienny Psychiatryczny przy Szpitalu Ducha Świętego w Sandomierzu, który zapewnia kompleksową diagnostykę i terapię zaburzeń psychicznych. Oferta diagnostyczno-terapeutyczna obejmuje szerokie spektrum zaburzeń: schizofrenię, inne zaburzenia psychotyczne, zaburzenia depresyjne, zaburzenia nerwicowe, zaburzenia związane ze stresem, zaburzenia osobowości, zaburzenia na podłożu organicznym. Celem leczenia jest nie tylko

redukcja objawów chorobowych, ale także poprawa w codziennym funkcjonowaniu. Liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi utrzymuje się na zbliżonym poziomie rok do roku.

4) Cele strategiczne z podobszaru profilaktyki i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych,

Podobszar	Cel operacyjny	LP	Zadanie	Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
1.4. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH	NR 1 zwiększenie dostępności do różnorodnej pomocy dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodzin, a także wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów społecznych.	1	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin w obszarze leczenia uzależnień.	Liczba działań podjętych w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze leczenia uzależnień	21	41	51	20	35
		2	Udzielanie porad osobom uzależnionym i współuzależnionym w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej	Liczba udzielonych porad dla osób uzależnionych i ich rodzin	51	25	33	18	24
		3	Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego	Liczba osób, wobec których podjęte zostały rozmowy motywujące	67	79	82	58	159
		4	Organizowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych grup zawodowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	Liczba uczestników zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	16	19	19	30	21
		5	Udzielanie pomocy materialnej rodzinom z problemem uzależnienia po przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych	Liczba rodzin, którym udzielona została pomoc materialna	41	36	36	32	22

		6	Kierowanie do sądu wniosków o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego.	Liczba wniosków skierowanych do sądu	33	24	13	20	13
		7	Kontynuowanie prowadzenia Punktu Edukacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin	Liczba udzielonych porad dla osób uzależnionych i ich rodzin	439	288	567	504	73
		8	Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w zakresie terapii osób uzależnionych	Liczba udzielonych porad dla osób uzależnionych i ich rodzin	221	3	4	14	20
		9	Kontynuowanie prowadzenia na terenie Miasta grupy samopomocowej „AA ODYSEUSZ”.	Liczba członków grup samopomocowych funkcjonujących na terenie Miasta	15	8	16	15	14
Realizatorzy: OPS, GKRPA,UM, grupa AA, NGO, Punkt Edukacyjno-Konsultacyjny, placówki ochrony zdrowia, Poradnia Leczenia Uzależnień									
	NR 2 wdrażanie systemu profilaktyki dla dzieci i młodzieży w zakresie uzależnieni a od substancji psychoaktywnych	1	Organizowanie i finansowanie w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPiN związanych z tematyką uzależnień	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktyki	0	452	493	1257	1530
		2	Organizowanie i finansowanie w szkołach warsztatów i innych form edukacyjnych uwzględniających zagadnienia dotyczące uzależnień	Liczba uczestników warsztatów i innych form edukacyjnych	207	683	1173	2573	991

		3	Realizacja szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i dla sprzedawców dotyczącego konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu, przy szczególnym uwzględnieniu treści Ustawy z dnia 26 X 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Liczba właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz sprzedawców objętych szkoleniami.	0	0	0	0	40
		4	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych kontroli	7	6	8	10	6
		5	Organizowanie wypoczynku z programem socjoterapeutycznym profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień	Liczba dzieci biorących udział w wypoczynku z programem socjoterapeutycznym i profilaktycznym	0	309	60	0	0
		6	Wspieranie i finansowanie działalności Świetlicy Środowiskowej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.	Liczba osób uczestniczących w zajęciach prowadzonych przez Świetlicę.	83	142	117	146	222
Realizatorzy: OPS, GKRPA, placówki oświatowe, NGO, UM, SCK, MBP, Świetlica Środowiskowa, Placówka Wsparcia Dziennego „Przystanek Błonie”									
	NR 3 zwiększenie poziomu wiedzy w zakresie zagrożeń związanych ze spożywaniem	1	Podnoszenie poziomu wiedzy kadry pomocy społecznej oraz edukacji w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom	Liczba pracowników pomocy społecznej i placówek oświatowych uczestniczących w szkoleniach w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.	6	146	119	58	72

<p>m alkoholu, promowani e zdrowego i aktywnego o stylu życia wolnego od uzależnień oraz rozwijanie świadomości</p>	2	<p>Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno- edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień</p>	<p>Liczba działań podjętych w ramach ogólnopolskich i lokalnych kampanii informacyjno- edukacyjnych</p>	21	43	96	34	41
	3	<p>Podjęcie wśród pracowników podstawowej opieki zdrowotnej działań edukacyjnych, mających na celu umożliwienie wczesnego wykrywania choroby alkoholowej– wdrażanie programów wczesnego rozpoznawania i interwencji (WRKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.</p>	<p>Liczba wdrożonych programów WRKI.</p>	0	0	2	2	1
	4	<p>Prowadzenie działań edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.</p>	<p>Liczba działań i inicjatyw podjętych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców</p>	35	106	97	91	141
	5	<p>Przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych w zakresie uzależnień, przemocy i innych problemów społecznych</p>	<p>Liczba przeprowadzonych diagnoz.</p>	3	5	31	28	78
	<p>Liczba osób biorących udział w badaniach</p>		201	58	33	738	80	

Realizatorzy: OPS, GKRPA, UM, NGO, UM, SCK, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia

W Sandomierzu realizowany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2026 przyjęty Uchwałą NR LXXI/720/2024 Rady Miasta Sandomierza z dnia 31 stycznia 2024 r. Głównym celem programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu, innych substancji psychoaktywnych i zachowań nałogowych poprzez prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, a także edukację lokalnej społeczności. Istotną rolę odgrywa w tym podobszarze Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która podejmuje czynności zmierzające do objęcia leczeniem osób uzależnionych i udzielenia pomocy osobom współuzależnionym.

Analiza danych podobszaru „Profilaktyka i Rozwiązywanie Problemów Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych” za 2025 r. potwierdza znaczenie edukacji nt. uzależnień. Znacząco

wzrosła liczba osób uczestniczących w zajęciach prowadzonych przez Świetlicę Środowiskową, która jest jednostką organizacyjną Gminy Sandomierz, działa w dwóch punktach: przy ul. Słowackiego 15 (siedziba) oraz przy ul. Portowej 24. Świetlica wspiera dzieci w rozwoju, rozwija i wzmacnia zainteresowania, pomaga w radzeniu sobie w trudnych sytuacja. Świetlica organizuje dzieciom czas wolny po zajęciach szkolnych, pomaga przy odrabianiu lekcji, stosuje metodę „nauka przez zabawę”. Ponadto zajmuje się szeroko pojętą profilaktyką. Uczestnikami zajęć są dzieci na poziomie szkoły podstawowej zamieszkujące w gminie Sandomierz. Ponadto Placówka Wsparcia Dziennego "Przystanek Błonie" przy ul. Błonie 55 realizuje programy: psychoedukacyjne, profilaktyczne, terapeutyczne (forma grupowa i indywidualna), zajęcia socjoterapeutyczne oraz świadczy pomoc psychologiczną.

W 2025 r objęto szkoleniami 40 właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz sprzedawców. W 2025 r. znacząco wzrosła liczba działań i inicjatyw podjętych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, dzięki działaniom Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu.

Powyższe zestawienie pozwala stwierdzić, że osiągnięcie celu operacyjnego w postaci zwiększenia poziomu wiedzy w zakresie zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu, promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wolnego od uzależnień oraz rozwijanie świadomości mieszkańców na temat dostępnych form pomocy w przypadku problemu uzależnień jest na dobrej drodze.

5) Cele strategiczne z podobszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podobszar	Cel operacyjny	LP	Zadanie	Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
1.5. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	NR 1 zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz skali reakcji mieszkańców na obserwowane przejawy przemocy w rodzinie	1	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w celu podnoszenia ich kompetencji wychowawczych oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy	Liczba rodziców uczestniczących w spotkaniach informacyjno-edukacyjnych oraz szkoleniach	571	1328	1979	1422	1126
		2	Organizacja spotkań informacyjno-edukacyjnych oraz szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla pracowników instytucji publicznych.	Liczba pracowników instytucji publicznych uczestniczących w spotkaniach informacyjno-edukacyjnych oraz szkoleniach.	43	100	167	142	143
		3	Organizowanie lokalnych kampanii społecznych przeciw przemocy w rodzinie	Liczba zorganizowanych kampanii społecznych przeciw przemocy w rodzinie	8	12	8	9	8

		4	Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży dotyczących przemocy/agresji – realizacja warsztatów psychoedukacyjnych	Liczba uczestników warsztatów psychoedukacyjnych w szkole	1455	1096	1645	2281	1729
		5	Realizowanie programów rekomendowanych skoncentrowanych na zjawisku przemocy rówieśniczej w placówkach oświatowych	Liczba uczestników programów rekomendowanych w szkołach	0	644	1451	1748	2090
Realizatorzy: OPS, Zespół Interdyscyplinarnej, NGO, GKRPA, UM, KPP, SCK, MBP, placówki oświatowe.									
1.5. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	NR 2 zapewnienie pomocy i poszerzenie oferty wsparcia skierowanej do osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.	1	Organizacja szkoleń dla pracowników instytucjonalnych w zakresie przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba uczestników szkoleń w zakresie przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskie Karty”.	58	103	99	119	66
		2	Bezpośrednia pomoc osobom w sytuacji przemocy w rodzinie, w tym interwencja kryzysowa, udzielanie pomocy finansowej, psychologicznej i prawnej.	Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie, którym została udzielona bezpośrednia pomoc na przykład w postaci interwencji kryzysowej, pomocy finansowej, psychologicznej i prawnej.	137	134	156	187	309
		3	Kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.	Liczba osób stosujących przemoc, skierowanych do udziału w programach edukacyjno-korekcyjnych.	0	0	4	3	6
		4	Udzielanie pomocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty”.	82	63	77	53	76

Realizatorzy: OPS, UM, Zespół Interdyscyplinarny, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO, GKRPA, PCPR, Sąd Rejonowy, PIK, Punkt Edukacyjno-Konsultacyjny

Z analizy zebranych danych wynika, że w 2025 r. wzrosła liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty” oraz znacząco wzrosła liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie, którym została udzielona bezpośrednia pomoc w postaci interwencji kryzysowej, pomocy finansowej, psychologicznej i prawnej.

Uchwałą NR LXXIII/743/2024 Rady Miasta Sandomierza z dnia 27.03.2024 r. przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Celem programu jest tworzenie i rozwijanie spójnego i wielopoziomowego systemu zapobiegania przemocy domowej poprzez prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej, szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy oraz współpraca służb i instytucji warunkująca spójny system przeciwdziałania przemocy. W ramach współpracy z instytucjami zajmującymi się pomocą osobom znajdującym się w trudnej sytuacji funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, którego głównym celem jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej oraz stworzenie profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych, bądź dotkniętych przemocą. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego uczestniczą w posiedzeniach Zespołu oraz w posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych, na które zapraszane są ofiary przemocy i wzywani sprawcy przemocy. Po wysłuchaniu stron członkowie grup ustalają plan pomocy rodzinie. Pracownicy socjalni ściśle współpracują z przedstawicielami Policji oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie realizacji procedury Niebieskiej Karty. Środowiska dotknięte przemocą w rodzinie są systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowych, którzy sprawdzają stan bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą. W celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej powoływane są także grupy diagnostyczno-pomocowe. W skład grupy wchodzi: pracownik socjalny oraz funkcjonariusz policji. W 2025 r. odbyło się 12 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, 151 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych. W 2025 wpłynęło do Zespołu 76 Niebieskich kart. Pracownicy socjalni po ustaleniach na grupach diagnostyczno-pomocowych wystosowali 2 zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej celem podjęcia działań w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, 14 wniosków do Sądu o wgląd w sytuację rodzinną, 6 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

6) Cele strategiczne z podobszaru aktywności i integracji społecznej seniorów.

Podobszaru	Cel operacyjny	LP	Zadanie	Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
I.6. AKTYWNOŚĆ I INTEGRACJA SPOŁECZNA SENIORÓW	NR 1 integracja społeczna i zawodowa osób starszych	1	Organizacja zajęć edukacyjnych, mających na celu rozwijanie kompetencji i umiejętności seniorów (wykłady, spotkania, warsztaty komputerowe).	Liczba uczestników zajęć edukacyjnych.	1041	715	1311	3521	2479
		2	Organizacja zajęć rekreacyjno-sportowych oraz kulturalnych promujących zdrowy i aktywny styl życia osób starszych.	Liczba osób starszych uczestniczących w zajęciach rekreacyjno-sportowych oraz kulturalnych.	725	815	420	255	744
		3	Wspieranie i rozwój miejsc przyjaznych seniorom, w których prowadzone będą różnorodne aktywności (SUTW, Klub Seniora).	Liczba dostępnych miejsc, w których prowadzone są różnorodne aktywności wspierające seniorów.	2	19	21	12	14
		4	Promowanie pozytywnego wizerunku osoby starszej w społeczności lokalnej poprzez organizowane zajęcia edukacyjno-informacyjnych dla dzieci i młodzieży dotyczących starzenia się i starości.	Liczba osób biorących udział w zajęciach informacyjno-edukacyjnych.	163	865	986	606	782
	NR 2 zapewnienie wsparcia dla osób starszych i ich bliskich pozwalającego na aktywne	1	Udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej osobom w wieku poprodukcyjnym.	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym objęta pomocą materialną i niematerialną.	956	884	737	713	830

funkcjonowanie w środowisku lokalnym	2	Podniesienie jakości i dostępności usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych dla osób starszych.	Liczba osób starszych objętych usługami opiekuńczymi.	75	73	65	71	68
	3	Prowadzenie akcji informacyjnych/warsztatów dla seniorów w zakresie bezpieczeństwa osób starszych.	Liczba podjętych akcji informacyjnych/przeprowadzonych warsztatów.	4	41	32	31	40
	4	Propagowanie i organizowanie wolontariatu w odpowiedzi na potrzeby osób starszych.	Liczba podjętych w formie wolontariatu działań.	5	0	0	0	1
	5	Finansowanie pobytu w Domu Pomocy Społecznej.	Liczba dofinansowań do pobytu w Domu Pomocy Społecznej.	37	37	43	28	26
	6	Kontynuowanie prowadzenia programu Teleopieki dla osób starszych.	Liczba osób objętych programem Teleopieki.	40	30	30	42	42
	7	Utworzenie Dziennego Domu Pobytu dla osób starszych.	Liczba dostępnych miejsc dla osób starszych w Dziennym Domu Pobytu.	0	0	14	0	0
	Realizatorzy: OPS, UM, NGO, KPP.							

Analiza danych podobszaru „Aktywność i Integracja Społeczna Seniorów” sugeruje, że w 2025 r sandomierscy seniorzy mieli do dyspozycji bogaty wachlarz zajęć rekreacyjno-sportowych kulturalnych oraz informacyjno-edukacyjnych organizowanych przez OPS, SCK, MBP, PCK, UTW, Stowarzyszenie Aktywny Senior Sandomierz, Placówkę Wsparcia Dziennego "Przystanek Błonie".

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu duży nacisk kładzie na integrację seniorów m.in. poprzez realizację Programu „Aktywny Senior”. Program skierowany jest do osób zamieszkujących w Sandomierzu, które ukończyły 60 lat. Głównym celem programu jest poprawa jakości życia seniorów poprzez ich uczestnictwo w życiu społecznym, szczególnie w obszarze edukacji, zdrowia, kultury i sztuki, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. W ramach realizacji programu w dniu 6 czerwca 2025r odbyły się X Senioralia pt. „Hej, Biesiada”. W wydarzeniu zorganizowanym na płycie Placu 3-go Maja w Sandomierzu uczestniczyło ok 200 osób.

W 2025 r. w Gmie Sandomierz działały dwa ośrodki wsparcia dla seniorów pod nazwą Dzielne Domy Pobytu „Senior+” w Sandomierzu przy ul. Baczyńskiego 2b oraz przy ul. Kosęły 3, które

włączono w strukturę Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu. Utworzenie dziennych domów ma na celu zapewnienie wsparcia osobom w wieku 60+ zamieszkałym na terenie gminy Sandomierz, nieaktywnym zawodowo, niepełnosprawnym, zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Sandomierscy Seniorzy mogą skorzystać z oferty społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej. Dienne domy funkcjonują w dniach od poniedziałku do piątku w godz. 07:00-15.00 i może z nich korzystać: 14 osób w wieku powyżej 60. roku życia z terenu całego Sandomierza przy ul. Baczyńskiego 2b oraz 24 seniorów przy ul. Kosęły 3 w Sandomierzu. W 2025 r. „Dienne Domy Pobytu Senior +” miały pełną obsadę uczestników.

Bardzo ważną pozycję w podobszarze aktywności i integracji społecznej sandomierskich seniorów odgrywa Ośrodek Promocji Aktywności Kulturalnej przy Sandomierskim Centrum Kultury, który jest powołany do tworzenia i upowszechniania kultury poprzez umożliwianie mieszkańcom Sandomierza uczestniczenia w życiu kulturalnym, artystycznym i edukacyjnym. Ośrodek prowadzi pełną gamę zajęć dla seniorów. Przy OPAK działa Klubu Seniora, którego celem jest aktywizacja i integracja społeczna osób starszych oraz zagospodarowanie ich czasu. Klub Seniora obecnie liczy około 150 osób, z czego 60% osób uczestniczy we wszystkich prowadzonych formach działalności, wśród nich znajdują się zajęcia taneczne, muzyczne, plastyczne, muzyczne, hobbystyczne, rekreacyjne, a także specjalne oferty dla seniorów: zajęcia teatralne dla Seniorów „Jeszcze Nam Się Chce”, GraMy przy kawie – gry planszowe, warsztaty szydełkowania, kreatywne spotkania dla seniorów 60+, gimnastyka Klubu Seniora.

Duże zasługi na tym polu ma również Miejska Biblioteka Publiczna, która organizuje dla sandomierskich seniorów m.in. Dyskusyjny Klub Książki, spotkania autorskie i wycieczki w ramach Sandomierskiej Akademii Seniora.

Na uwagę zasługuje również działalność Placówki Wsparcia Dziennego "Przystanek Błonie", która funkcjonuje jako przestrzeń integracji międzypokoleniowej. Oprócz głównej działalności dla dzieci, organizuje warsztaty, spotkania oraz wspólne działania integrujące seniorów z lokalną społecznością i wzmacniając ich aktywność.

Cele operacyjne w postaci integracji społecznej i zawodowej osób starszych oraz zapewnienia wsparcia dla osób starszych i ich bliskich pozwalające na aktywne funkcjonowanie w środowisku lokalnym są corocznie osiągame.

7) Cele strategiczne z podobszaru promocji zatrudnienia, reintegracji zawodowej i społecznej osób podlegających wykluczeniu społecznemu.

Podobszar	Cel operacyjny	LP	Zadanie	Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
I.7. PROMOCJA ZATRUDNIENIA, REINTEGRACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB	NR 1 integracja zawodowa osób bezrobotnych, a także prowadzenie działań aktywizujących osoby bezrobotne	1	Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie: organizacji szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych oraz zwiększających szanse na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia.	Liczba zorganizowanych szkoleń	16	18	22	8	11
				oraz liczba osób biorących w nich udział.	10	18	22	27	16

		2	Objęcie pomocą materialną i niematerialną rodzin dotkniętych problemem bezrobocia.	Liczba rodzin dotkniętych problemem bezrobocia objętych pomocą materialną i niematerialną.	473	330	322	200	263
		3	Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie: organizowania prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych.	Liczba osób biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych oraz pracach społecznie użytecznych.	0	67	35	51	66
		4	Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie dostępnych form wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych.	Liczba podjętych działań informacyjnych.	31	33	23	4507	5191
		5	Realizacja warsztatów/szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.	Liczba osób biorących udział w szkoleniach/warsztatach.	0	99	90	87	96
Realizatorzy: OPS, PUP, UM, NGO, placówki oświatowe, pracodawcy i inne instytucje oraz organizacje lokalnego rynku pracy									

Z analizy danych tego obszaru wynika, że w 2025 r. w stosunku do 2024 r. nieznacznie wzrosła liczba rodzin dotkniętych problemem bezrobocia objętych pomocą materialną i niematerialną. Wzrosła również liczba osób biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych oraz pracach społecznie użytecznych.

Rynek pracy w gminie Sandomierz mierzy się z wyzwaniami wynikającymi z migracji i starzenia się społeczeństwa. Sandomierz zmaga się z wyludnieniem i starzeniem się populacji, co wpływa na podaż pracy. Wyzwaniem jest zatrzymanie młodych mieszkańców poprzez rozwój lokalnej gospodarki. Istotnymi sektorami gospodarki są rolnictwo i obsługa ruchu turystycznego. Liczba mieszkańców zameldowanych na stałe w Sandomierzu według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosiła 20533, w tym: kobiet - 11 166, mężczyzn - 9 367. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy - 242, w tym: kobiet - 135, mężczyzn - 107. Natomiast liczba osób bezrobotnych wynosiła 665 (według stanu na dzień 31 grudnia 2025), zaś 704 (stan na koniec marca 2026 roku).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu stale współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie zwiększania szans na podjęcie zatrudnienia przez podopiecznych Ośrodka, na bieżąco udostępnia podopiecznym informacje o dostępnych formach wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych, udostępniane przez PUP w Sandomierzu.

8) Cele strategiczne z podobszaru wsparcia osób z problemem ubóstwa.

Podobszar	Cel operacyjny	LP	Zadanie	Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
1.8. WSPARCIE OSÓB Z PROBLEMEM UBÓSTWA	NR 1 przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez rozwój systemu wsparcia na rzecz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym osób zagrożonych wykluczeniem.	1	Podnoszenie skuteczności wsparcia przez pracę socjalną, ukierunkowaną na wzmacnianie potencjału osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem ich uprawnień, zasobów i możliwości.	Liczba osób objętych wsparciem ukierunkowanym na wzmacnianie potencjału w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem ich uprawnień, zasobów i możliwości.	838	984	792	331	394
		2	Realizacja działań mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem ubóstwa.	Liczba osób objętych działaniami mającymi na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem ubóstwa.	97	271	216	64	94
		3	Inicjowanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie włączania społecznego i walki z ubóstwem.	Liczba działań inicjujących współpracę pomiędzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie włączania społecznego i walki z ubóstwem.	6	4	4	3	3
Realizatorzy: OPS, NGO, PUP, UM, placówki oświatowe.									

<p>NR 2 zapewnienie dostępu do skutecznej pomocy ograniczającej zasięg i głębokość ubóstwa oraz związane z tym wykluczenie społeczności</p>	1	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rozumianego jako dostęp do świadczeń pomocy społecznej w celu umożliwienia zaspokojenia przez osoby i rodziny podstawowych potrzeb bytowych z uwzględnieniem współpracy w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej.</p>	<p>Liczba osób objętych pomocą społeczną w formie świadczeń.</p>	576	519	502	484	496
	2	<p>Udzielanie pomocy w zakresie dożywiania w formie zasiłków na zakup żywności oraz w formie pomocy niepieniężnej.</p>	<p>Liczba osób, którym udzielono pomocy w zakresie dożywiania.</p>	429	358	360	353	299
	3	<p>Udzielanie uczniom z rodzin dotkniętych problemem ubóstwa pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.</p>	<p>Liczba uczniów, którym została udzielona pomoc w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.</p>	95	57	43	37	43
	4	<p>Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemem ubóstwa oraz związaną z tym bezradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, poprzez udzielanie zasiłków celowych i pomocy rzeczowej.</p>	<p>Liczba osób i rodzin, które otrzymały pomoc w formie zasiłków celowych i pomocy rzeczowej.</p>	279	210	284	245	150
<p>Realizatorzy: OPS, NGO, UM.</p>								

<p>NR 3 zapewnienie opieki i pomocy osobom bezdomnym oraz podejmowanie działań mających na celu rozwój systemu pomocy osobom bezdomnym</p>	1	Praca socjalna polegająca na aktywizacji i motywowaniu osób bezdomnych do zmiany dotychczasowego trybu życia.	Liczba zawartych kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi.	20	15	20	14	13
	2	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie problemu bezdomności – przekazywanie informacji na temat sytuacji osób bezdomnych oraz bezpośrednia pomoc.	Liczba działań podjętych we współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz osób bezdomnych.	1	4	142	142	200
	3	Wsparcie materialne osób bezdomnych.	Liczba osób bezdomnych, którym udzielone zostało wsparcie.	23	10	12	16	16
	4	Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym.	Liczba osób, którzy uzyskali schronienie.	7	6	5	5	8
	5	Działania edukacyjno-informacyjne mające na celu uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem bezdomności oraz zmotywowanie do reagowania w przypadku, gdy osoba bezdomna znajduje się w sytuacji zagrożenia życia.	Liczba przeprowadzonych w społeczności lokalnej działań edukacyjno-informacyjnych.	0	2	31	31	31
	6	Monitorowanie miejsc przebywania osób bezdomnych, zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym.	Liczba przeprowadzonych monitoringów.	46	139	166	165	227
Realizatorzy: OPS, NGO, UM, KPP.								

Uchwałą Nr XXXV/369/2013 Rady Miasta Sandomierza z dnia 04.12.2013 r. przyjęto Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu oprócz działań wynikających z ustawy o pomocy społecznej tj. zabezpieczenie podstawowych potrzeb podejmuje szereg działań mających na celu aktywizację i integrację osób bezdomnych. Ze względu na złożoność przyczyn pozostawania w bezdomności osoby bezdomne wymagają różnorodnych działań na rzecz

zaspakajania ich potrzeb oraz włączenia do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Ośrodek Pomocy Społecznej ściśle współpracuje ze Schroniskiem dla Bezdomnych Mężczyzn w Sandomierzu.

W 2025 roku wsparciem w formie schronienia objęto 8 osób bezdomnych. Ponadto w okresie jesienno - zimowym tj. od października do marca pracownicy Ośrodka wspólnie ze Strażą Miejską i Policją w godzinach wieczornych, systematycznie monitorowali miejsca przebywania osób bezdomnych, celem udzielenia wsparcia w formie schronienia, odzieży lub ciepłego posiłku. Wzrosła liczba działań podjętych we współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz osób bezdomnych dzięki działaniom Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu.

Analiza danych za 2025 r. pokazuje, że liczba osób objętych pomocą społeczną w formie świadczeń pozostaje na zbliżonym poziomie, ale spadła liczba osób i rodzin, które otrzymały pomoc w formie zasiłków celowych i pomocy rzeczowej.

9) Cele strategiczne z podobszaru rewitalizacji społecznej.

Podobszar	Cel operacyjny	LP	Zadanie	Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
1.9 REWITALIZACJA SPOŁECZNE	NR 1 aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	1	Organizacja wydarzeń kulturalnych na obszarze rewitalizacji oraz wydarzeń promujących obszar jako miejsce atrakcyjne turystycznie.	Liczba zorganizowanych wydarzeń.	33	42	130	287	13
				Liczba osób biorących udział w wydarzeniach.	393	5775	7315	9905	3273
		2	Promocja zdrowia i aktywnych form wypoczynku.	Liczba przeprowadzonych działań mających na celu promocję zdrowia.	82	133	132	110	87
		3	Przełamywanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.	Liczba usuniętych barier architektonicznych.	2	6	2	2	2
		4	Integracja i aktywizacja seniorów na obszarach rewitalizacji.	Liczba organizowanych działań na rzecz seniorów.	91	124	154	135	126
Realizatorzy: UM, OPS, NGO, SCK, MBP, placówki oświatowe.									

Sandomierz to zdobywca tytułu na najbardziej malownicze miasteczko w kraju w 2024 r. Nie dziwi zatem, że malowniczo położone miasto na siedmiu wzgórzach Niziny Nadwiślańskiej dzięki licznym zabytkom i atrakcjom, to „miejska mekka zarówno dla miłośników historii, jak i amatorów kryminalnych zagadek” według rankingu Magazynu Travelist. Istotną rolę w rewitalizacji społecznej odgrywają sandomierskie instytucje, które dokładają starań aby uczynić Sandomierz miejscem jak najbardziej atrakcyjnym, nie tylko dla turystów, ale również dla mieszkańców.

Królewskie Miasto oferuje bogaty kalendarz cyklicznych wydarzeń kulturalnych zarówno dla mieszkańców jak i turystów, koncentrujących się głównie na Rynku Starego Miasta i dziedzińcu zamkowym. Główne imprezy to: Majówka w Sandomierzu (przełom kwietnia/maja) z licznymi koncertami na Rynku, jarmarkami i występami; Noc Muzeów (maj) ze specjalnym programem przygotowywanym przez Sandomierskie Centrum Kultury; Jarmark Jagielloński (lipiec) z tradycyjnym rzemiosłem, pokazami historycznymi i obrzędami na Rynku Głównym; Dni Sandomierza (lipiec) - główne plenerowe święto miasta z koncertami na placu Jana Pawła II; Festiwal „Muzyka w Sandomierzu” (sierpień); Koncerty muzyki klasycznej i artystycznej, w tym na Dziedzińcu Zamkowym; Potańcówki Miejskie (lato) - cykliczne wydarzenia taneczne na Placu 3 Maja; Sandomierz Fashion Street – wydarzenie podczas którego, moda spotyka się ze sztuką, a historia z nowoczesnością. (sierpień); Święto Młodego Wina (listopad) - wydarzenie winiarskie na Starym Mieście, nawiązujące do tradycji beaujolais nouveau.

Ponadto Sandomierz cyklicznie staje się centrum filmowego świata, goszcząc kolejne edycje Festiwalu Filmów-Spotkań NieZwykłych. To wydarzenie od ponad dwudziestu lat łączy miłośników ambitnego kina z pasjonatami sztuki i dialogu międzypokoleniowego. Rośnie również znaczenie takich wydarzeń dla Sandomierzan jak: Festiwal Literacki „GENeracja Słowa”, Narodowe Czytanie, w których corocznie przybywa uczestników.

10) Cele strategiczne z podobszaru problemu przestępczości.

Podobszar	Cel operacyjny	LP	Zadanie	Wskaźniki	2021	2022	2023	2024	2025
1.10. PROBLEM PRZESTĘPCZOŚCI	Nr 1 zwiększenie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej oraz miejscu zamieszkania.	1	Szeroko rozumiana aktywizacja społeczności lokalnej oraz edukacja mieszkańców na rzecz bezpieczeństwa zarówno w miejscu zamieszkania jak i w miejscach publicznych.	Liczba mieszkańców biorących udział w działaniach edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa publicznego.	1009	1633	1247	1200	2014
		2	Podnoszenie kompetencji organów działających w obszarze bezpieczeństwa publicznego.	Liczba uczestników warsztatów i szkoleń podnoszących kompetencje.	147	490	100	62	192
		3	Publikacja materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa mieszkańców oraz możliwości pomocy.	Liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych.	2700	5046	991	902	1755
Realizatorzy: UM, KPP, NGO, OPS, placówki oświatowe, SCK									

Nad bezpieczeństwem w przestrzeni publicznej oraz w miejscach zamieszkania Sandomierzan czuwa Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu, która również dba o wzrost świadomości mieszkańców nt. bezpieczeństwa poprzez propagowanie działań edukacyjnych szczególnie w placówkach oświatowych. W 2025 r. znacząco wzrosła liczba mieszkańców biorących udział w działaniach edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa publicznego.

PODSUMOWANIE.

Rok 2025 był piątym rokiem realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sandomierz na lata 2021-2027”, która została przyjęta Uchwałą Nr XXXII/340/2021 Rady Miasta Sandomierza z dnia 24 lutego 2021 r.

Monitoring strategii jest stałym procesem obserwacji, mającym na celu zapewnienie informacji na temat skuteczności podejmowanych działań. Przedstawione w strategii kierunki działań ukierunkowane są na poprawę warunków życia i funkcjonowania mieszkańców Sandomierza. Analizując dane należy stwierdzić, że założone kierunki zostały realizowane lub są w trakcie realizacji. Podjęte działania przyczyniają się do minimalizowania problemów społecznych. Przedstawiony raport wskazuje dobry kierunek działań określonych w Strategii.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Sandomierz na lata 2021 - 2027 stanowi narzędzie długoterminowego programowania i wdrażania gminnej polityki społecznej. Jej zakres zdecydowanie wykracza poza zadania pomocy społecznej. Strategia podchodzi do problemów społecznych bardzo szeroko, integrując zasoby i kompetencje samorządu gminy oraz lokalnych partnerów obejmujące nie tylko sferę pomocy społecznej, ale również rynku pracy, oświaty, kultury, profilaktyki zdrowotnej oraz bezpieczeństwa publicznego. Analizę stanu realizacji strategii dokonano na podstawie przeprowadzonego monitoringu za 2025 rok, którego wyniki zaprezentowano w formie tabelarycznej (wskaźniki realizacji Strategii wg 10 podobszarów), również z porównaniem do lat 2021-2024. Monitoring uwzględnia zatem dane ilościowe obrazujące poziom wskaźników poszczególnych działań, które stanowią bazę do porównania ze wskaźnikami osiągniętymi począwszy od 2021 r. i w latach następnych. Podkreślić należy, iż Strategia nie zawiera precyzyjnego określenia oczekiwanych rezultatów oraz docelowych wartości wskaźników. Całościowe spojrzenie na Strategię oraz dotychczas wdrożone działania pozwalają na sformułowanie wniosku, iż plan strategiczny jest skutecznie realizowany. Krótka analiza jednych z najważniejszych obszarów życia społecznego mieszkańców miasta Sandomierza pozwala stwierdzić, że realizacja wskazanych w Strategii działań przyczynia się do poprawy warunków życia mieszkańców Sandomierza.

Podejmując dalsze działania w ramach realizacji strategii trzeba mieć na uwadze dynamikę i nieprzewidywalność sytuacji społeczno-gospodarczej. Okres za który przygotowano niniejszy raport to czas stanu popandemicznego w Polsce, kryzysu energetycznego i kryzysu migracyjnego wywołanego konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Powyższe czynniki przyczyniając się do kryzysu gospodarczego na świecie, zachwiały poczuciem bezpieczeństwa i spowodowały zagrożenie utraty zdrowia i życia ludzkiego.

Gmina Sandomierz jest gminą miejską, leżąca w powiecie Sandomierskim, graniczy z gminami: Dwikozy, Wilczyce, Obrazów, Samborzec, miastem Tarnobrzeg. Siedzibą gminy jest Sandomierz. Powierzchnia gminy Sandomierz wynosi 28,7 km², co stanowi 0,25 % powierzchni powiatu, 4,25 % powierzchni województwa. Liczba mieszkańców zameldowanych na stałe w Sandomierzu według stanu na dzień 31 grudnia 2025 wynosiła 20533, w tym: kobiet - 11 166, mężczyźni - 9 367. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy - 242, w tym: kobiet - 135, mężczyźni - 107. Liczba ludności gminy stanowi 29,00 % ludności powiatu, 0,115 % ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 14,9 %, osoby w wieku produkcyjnym 56,2 %, a w wieku poprodukcyjnym 28,9 %. W latach 2024-2025 liczba ludności spadła o 0,98 %”. W 2025 roku stopa bezrobocia w gminie wyniosła 3,21 %. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosiła 8,9 %. Natomiast liczba osób bezrobotnych wynosiła 665 (według stanu na dzień 31 grudnia 2025), zaś 704 (stan na koniec marca 2026 roku).

Pomoc społeczna – to jest działalność, której głównym zadaniem jest wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, które w ramach własnych możliwości i środków nie radzą sobie z pokonaniem problemów. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających

do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiania im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Pomoc społeczna jest przyznawana na podstawie spełnienia dwóch kryteriów. Pierwszym jest kryterium dochodowe drugim zaś jest wystąpienie przesłanek określonych w art.7 ustawy o pomocy społecznej. Oba kryteria muszą być spełnione jednocześnie.

Pomoc i wsparcie w gminie Sandomierz z pomocy społecznej na podstawie decyzji administracyjnej w 2025 roku uzyskało 437 osób, co stanowiło 2,11 % wszystkich mieszkańców gminy. W 2025 r. w stosunku do 2024 r. łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 175 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 47 osób. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej tj. takich które w ciągu ostatnich 36 miesięcy korzystały z systemu świadczeń pomocy społecznej, przez co najmniej 18 miesięcy, ich liczba osiągnęła poziom 281 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2024 o 26 osób. W gminie Sandomierz najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodki pomocy społecznej w 2025 roku było kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, bezrobocie.

Z dniem 01.06.2022 r. wypłatę świadczenia wychowawczego przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ośrodki Pomocy Społecznej wypłacają świadczenia wychowawcze jedynie w sytuacji, gdy zachodzą przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przed dniem 01.06.2022r. W 2025 r. Ośrodek nie wypłacił żadnego świadczenia wychowawczego, a tym samym nie poniósł żadnych wydatków z tego tytułu. Liczba pobierających w 2025 r. zasiłek rodzinny wyniosła 166 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 49 rodzin (co stanowi spadek o 22,79% w stosunku do roku poprzedniego).

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W gminie prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej: Środowiskowy Dom Samopomocy oraz Ośrodek Pomocy Społecznej, w którego strukturze są dwa Dienne Domy „Senior +”, trzy mieszkania wspomagane od 2026 r.

Aktywność projektowo-konkursowa Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu w 2025 r. polegała na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych.

W ostatnich latach obserwuje się znaczny wzrost kosztów utrzymania mieszkańców w placówkach zapewniających całodobową opiekę, dlatego też zasadne jest zabezpieczenie środków finansowych na ten cel w budżecie gminy. Należy zaznaczyć, że Ośrodek Pomocy Społecznej do placówek kieruje te osoby co do, których nie istnieją żadne inne możliwości zabezpieczenia potrzeb w miejscu zamieszkania np. w formie usług opiekuńczych czy skierowania do uczestnictwa w Dziennym Domu Pobytu Senior+. Wynikiem starzenia się społeczeństwa, zamieszkaniem dzieci poza granicami kraju, jest systematyczny wzrost osób wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych. Dzięki tej formie pomocy osoby starsze, chore, niepełnosprawne mogą funkcjonować w swoim środowisku, dlatego też konieczne jest zwiększenie środków finansowych na realizację tego zadania. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w 2025 r. prowadził dwa mieszkania wspomagane przy ul. Katedralnej od 2018 r. oraz przy ul. Kościuszki od 2021 r. Osoby niepełnosprawne przebywające w mieszkaniu mają zapewnioną pomoc w wykonywaniu codziennych czynności przez 7 dni w tygodniu, ponadto korzystają ze wsparcia psychologicznego i socjalnego. W 2025 r. na terenie gminy

funkcjonowały dwa Dienne Domy Pobytu „Senior +”, gdzie seniorzy objęci byli wsparciem terapeuty zajęciowego, psychologa, fizjoterapeuty. W 2025 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu zajmował się realizacją zadań własnych gminy z zakresu ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Należy zauważyć, iż w stosunku do roku poprzedniego liczba gospodarstw domowych uprawnionych do pobierania dodatku mieszkaniowego pozostaje prawie na takim samym poziomie. Zaobserwować możemy wzrost wydatków na wypłatę świadczenia, co wynika z faktu rosnących kosztów związanych z utrzymaniem lokali mieszkalnych i brakiem środków na ten cel w dochodach gospodarstw domowych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu od kilku lat realizuje szereg inicjatyw również własnych, które są ukierunkowane na kompleksowe wspieranie rodziny i szeroko rozumianą pozytywną profilaktykę. Oprócz zadań obowiązkowych wynikających z ustawy o pomocy społecznej tj. ustalanie uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, realizacja pracy socjalnej pracownicy Ośrodka podejmują szereg działań o charakterze profilaktycznym, integracyjnym poprzez realizację programów takich jak „Aktywny Senior”, „Gminny program wychodzenia z bezdomności”, „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie” oraz Gminny program wspierania rodziny”. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w 2025 r. realizował programy ministerialne, jako elementy polityki społecznej państwa: „Korpus Wsparcia Seniorów” – edycja 2025 Moduł II, „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” - Edycja 2025, „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2025.

W 2025 r. Ośrodek realizował dwa projekty z EFS pn. „Rodzina Jest Najważniejsza”; którym objęto 73 osób i „Wsparcie osób niesamodzielných w Gminie Sandomierz”, którym objęto 30 osób, a na realizację wydatkowano łączną kwotę 1.763.005,63 zł.

Gmina Sandomierz/Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu od 01.09.2024 r. do 31.12.2025 r. realizował projekt konkursowy pt. „Rodzina jest najważniejsza” w ramach programu: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Budżet projektu wynosił: 878 910,50 zł, w tym dofinansowanie: 834 940,10 zł (95,00 %), wkład własny niepieniężny: 43 970,40 zł (5,00 %). Celem głównym projektu była poprawa funkcjonowania społeczno-rodzinnego 73 osób z minimum 21 rodzin, w tym rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzin/osób w kryzysie zamieszkujących na terenie Gminy miejskiej Sandomierz poprzez zindywidualizowane usługi wsparcia rodziny i usługi interwencji kryzysowej w okresie 01.09.2024 - 31.12.2025. Projekt poprzez realizację usług indywidualnego i grupowego wsparcia rodziny oraz usług interwencji kryzysowej w formie rozszerzenia oferty Punktu Interwencji Kryzysowej objął wsparciem łącznie 73 osoby z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, dysfunkcjami, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, rodzin wielodzietnych, niepełnych, rodzin osób z niepełnosprawnościami, rodzin/osób w kryzysie, w tym z powodu przemocy. Realizacja projektu przyczyniła się do wsparcia integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci. Dodatkowo Asystenci Rodziny zostali objęci działaniami zwiększającymi ich kompetencje w formie superwizji. W ramach zadania I realizowany był indywidualny program wsparcia rodziny. Programem objęto 15 rodzin/ 48 osób. W ramach programu została przeprowadzona indywidualna diagnoza potrzeb każdej rodziny przez psychologa oraz opracowany Plan Pracy z Rodziną przez Asystentów Rodziny.

Gmina Sandomierz/Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu od 1 stycznia 2025 r. realizuje projekt konkursowy pt. „Wsparcie osób niesamodzielných w Gminie Sandomierz” w ramach programu: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Budżet projektu wynosi: 4.208.872,87 zł, w tym dofinansowanie: 3.998.429,22 zł, wkład własny pieniężny: 210.443,65 zł. Głównym założeniem projektu jest poprawa jakości życia i stworzenie warunków do opieki domowej dla 30 osób - mieszkańców Gminy Sandomierz, w tym 67% kobiet potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu poprzez zindywidualizowane usługi społeczne i zdrowotne. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych

cenowo usług, w tym usług opieki zdrowotnej, modernizacji systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji oraz poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej. Wsparcie skierowane jest do 30 osób zamieszkujących na terenie Gminy miejskiej Sandomierz, tj. 21 kobiet i 9 mężczyzn, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. W ramach działań towarzyszących w 2025 r. realizowany był:

- Transport indywidualny door to door. Na jego potrzeby zakupiony został samochód dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Usługa transportowa obejmowała pomoc w wydostaniu się z mieszkania lub innego miejsca, przejazd i pomoc w dotarciu do miejsca docelowego oraz usługę dowożenia posiłków. W ramach usługi zakupione zostały dwudaniowe dania, które dowożone były w ramach usługi door to door. W 2025 r. w ramach zadania rozszerzono wsparcie dla uczestników projektu o usługę w gospodarstwie domowym, w postaci usług drobnych prac naprawczych typu „Złota rączka” w miejscu zamieszkania, mająca na celu poprawę warunków bytowych, bezpieczeństwa i funkcjonalności przestrzeni życiowej uczestników.

Analiza wskaźników oraz działań zrealizowanych w 2025 roku w poszczególnych obszarach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Sandomierz na lata 2021 - 2027 wskazuje, że stopniowo rozwija się wizja rozwoju społecznego mieszkańców Sandomierza. Skala problemów społecznych, szacowana na podstawie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej nieznacznie maleje. Osoby i rodziny doświadczające problemów społecznych uzyskują specjalistyczną pomoc. Na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2025 r. pomocą materialną i niematerialną objęto 308 rodziny z terenu Sandomierza.

Na podstawie wyników monitoringu realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych za 2025 rok sformułowano następujące wnioski:

- Należy kontynuować oraz rozwijać skuteczne metody pracy z rodzinami. Wskazana jest intensyfikacja oddziaływań profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających rodziny (zwłaszcza te doświadczające lub zagrożone dysfunkcjami) mających na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku – rodzinie. Niezbędnym i podstawowym instrumentem pomocy społecznej jest zapewnienie pracy socjalnej oraz utrzymanie zatrudnienia asystentów rodziny. Istotne jest doskonalenie i poszerzenie współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji publicznych oraz organizacji społecznych mających kontakt z dzieckiem i jego rodziną.
- Jak pokazują przeprowadzone analizy, edukacja społeczna z zakresu profilaktyki uzależnień, zdrowego stylu życia jest tym obszarem strategii, w który instytucje gminne oraz lokalni partnerzy strategii są mocno zaangażowani. Zaowocowało to dużą liczbą inicjatyw, z których skorzystała znaczna liczba mieszkańców Sandomierza, w szczególności seniorów, dzieci, młodzieży i ich rodziców.
- Niezbędna jest praca nad świadomością realizatorów zadań o znaczeniu systematycznego raportowania i współodpowiedzialności za realizację celów strategicznych.
- W związku z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa w kolejnych latach realizacji strategii należy rozwijać różnorodne formy aktywności osób starszych (w szczególności poprzez aktywizację edukacyjną, zdrowotną, kulturalną, sportowo-rekreacyjną oraz społeczną). Istotne jest stworzenie przestrzeni rozwoju inicjatyw senioralnych oraz międzypokoleniowych. Działania w tym zakresie zostały już podjęte poprzez m.in. utworzenie w 2023 r. Dziennego Domu Pobytu „SENIOR+” w Sandomierzu przy ul. K.K.Baczyńskiego 2b oraz w 2025 r. drugiego Dziennego Domu Pobytu „Senior +” przy ul. Kosęły 3 w Sandomierzu, które cieszą się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Sandomierza.
- Gmina Sandomierz dysponuje dużym potencjałem społecznym, wyrażającym się w działalności organizacji pozarządowych oraz ich otwartości na realizowane przedsięwzięcia.

Kluczowe znaczenie odgrywa aktywizowanie i włączanie mieszkańców w inicjatywy skierowane na rzecz społeczeństwa lokalnego.

- Zalecane jest doskonalenie i poszerzenie współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi oraz organizacjami społecznymi, co zaowocuje udzielaniem kierunkowego, interdyscyplinarnego wsparcia mieszkańcom Sandomierza.

Analiza osiągniętych w 2025 roku wartości wskaźników wykazała, że w ramach każdego z podobszarów Strategii realizowane były zadania zmierzające do realizacji celów operacyjnych. Realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sandomierz na lata 2021-2027 w 2025 r. ocenia się pozytywnie. Należy mieć na uwadze, że podnoszenie jakości życia mieszkańców gminy Sandomierz ściśle wiąże się z systematycznością i konsekwencją w realizacji celów szczegółowych Strategii.

Pięcioletnia realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sandomierz na lata 2021-2027 potwierdziła zasadność przyjętych kierunków działań oraz zaangażowania wielu podmiotów instytucjonalnych i społecznych w kompleksowe podejście do problematyki społecznej. Dane zgromadzone w ramach monitoringu wskazują, że założone kierunki oraz zaplanowane działania zostały realizowane lub są w trakcie realizacji.

Ponadto z analizy danych pozyskanych od instytucji i organizacji działających na terenie Gminy Sandomierz szereg podmiotów przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii, wykazując ogromne zaangażowanie w realizację wyznaczonych celów. Analiza poszczególnych celów pozwala uznać, iż działania realizowane w ramach Strategii przynoszą oczekiwane efekty. Zauważalny jest wzrost liczby działań skierowanych do rodzin, dzieci i młodzieży, osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Został wzmocniony system wsparcia środowiskowego dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, co przyczynia się do ograniczenia zjawisk wykluczenia społecznego. Pozytywnie należy ocenić w Gminie Sandomierz rozwój usług społecznych, działań na rzecz seniorów, funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego i ich bogatą ofertę.

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Słowackiego 17a 27-600 Sandomierz

Tel/fax 15 832-05-93 NIP 864-15-44-028 e-mail: sekretariat@ops.sandomierz.pl

---